www.aayogtayarinepal.com

Monthly e-Book

आयोग तयारी समसामयिक

२०८१ असार संस्करण

विषयसूची

राष्ट्रिय समसामयिक 3

- लिलादेवी गड्तौला कामु मुख्य सचिव नियुक्त 3
- हुम्लु जातिलाई जनजातिमा सुचिकृत गर्ने निर्णय 3
- नेपालको वर्तमान मन्त्रिपरिषद 3
- केपी शर्मा ओली नेपालको प्रधामन्त्री नियुक्त 4
- प्रधानमन्त्रीले गुमाए विश्वासको मत 4
- चितवनको सिमलतालमा पहिरो : यात्रु सहित दुई बस त्रिशुलीमा बेपत्ता 5
- राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई चरणबद्ध रुपमा अनिवार्य गर्ने सरकारको निर्णय 5
- 'नेपाल आइडल—५' को उपाधि करणलाई 5
- प्रदेशहरुको बजेट (आ.व. २०८१/८२) 6

अन्तराष्ट्रिय समसामयिक 10

- दोस्रो बिमस्टेक विदेश मन्त्रीहरूको रिट्रीट सम्पन्न 10
- नेटो सम्मेलन २०२४ सम्पन्न 10
- बंगलादेश बन्यो कोलम्बो सुरक्षा सम्मेलनको सदस्य 10
- नरेन्द्र मोदी तेस्रो कार्यकालका लागि भारतको प्रधानमन्त्री नियुक्त 11

दिवस र नाराहरु : 12

- विश्व जनसंख्या दिवस २०२४ 12
- अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवस २०२४ 12

Aayog Taya

- संसद् दिवस २०८१ 12
- ओलम्पिक दिवस २०२४ 13
- राष्ट्रिय धान दिवस २०८१ 13
- विश्व संगीत दिवस २०२४ 13
- अन्तराष्ट्रिय योग दिवस २०२४ 13
- विश्व शरणार्थी दिवस २०२४ 14
- चुरे संरक्षण दिवस २०८१ 14

खेलकुद समसामयिक : 15

- युरो कप २०२४ : स्पेनले जित्यो उपाधि 15
- अर्जेन्टिनाले जित्यो २०२४ को कोपा अमेरिका 15
- विम्बल्डन टेनिस २०२४ : अल्कारेज र क्रेचिकोभाले जिते उपाधि 15
- मुख्यमन्त्री कप राष्ट्रिय महिला भलिबलको उपाधि कोशीलाई 16
- रोहित शर्मा र विराट कोहलीले लिए ट्वान्टी-२० अन्तर्राष्ट्रियबाट संन्यास 16
- पुरुष T:20 विश्वकप क्रिकेट २०२४ को उपाधि भारतलाई 16

Aayog Tayari

राष्ट्रिय समसामयिक

लिलादेवी गड्तौला कामु मुख्य सचिव नियुक्त

लिलादेवी गड्तौला कामु मुख्य सचिव नियुक्त भएकी छिन

- **कहिले ?: २०८१ असार ३१**
- नेपालको इतिहासमा उनी पहिलोपटक पूर्ण जिम्मेवारीसहितको पहिलो कामु मुख्य सचिव बनेकी छन् ।
- यसअघि मुख्यसचिव रहेका डा. वैकुण्ठ अर्यालविरुद्ध अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेपछि निलम्बिन भएका थिए।

हुम्लु जातिलाई जनजातिमा सुचिकृत गर्ने निर्णय

सरकारले हुम्लु जातिलाई जनजातिमा सुचिकृत गर्ने निर्णय गरेको छ

- **कहिले ?: २०८१ असार २७**
- मन्त्रिपरिषद्को बैठकले आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानको सिफारिसमा हुम्लु जातिलाई जनजातिमा सूचीकृत गर्ने निर्णय गरेको हो ।
- यो संगै नेपालमा **सुचिकृत आदिवासी जनजातिको संख्या ६१** पुगेको छ

नेपालको वर्तमान मन्त्रिपरिषद

- नेपालको संविधानको धारा ७६ को उपधारा (९) बमोजिमको मन्त्रिपरिषद्

क्र.सं.	नाम, थर	कार्य विभाजन
सम्माननीय प्रधानमन्त्री		
१	श्री केपी शर्मा ओली	
माननीय उपप्रधानमन्त्री		
२	श्री प्रकाशमान सिंह	सहरी विकास
३	श्री विष्णुप्रसाद पौडेल	अर्थ
माननीय मन्त्री		
४	श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि
५	श्री रमेश लेखक	गृह
६	श्री शरतसिंह भण्डारी	श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा
७	डा. आरजु राणा	परराष्ट्र

Aayog Tayari

८	श्री प्रदीप यादव	खानेपानी
९	श्री बलराम अधिकारी	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण
१०	श्री दामोदर भण्डारी	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति
११	श्री नवलकिसोर साह सुडी	महिला,बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक
१२	श्री देवेन्द्र दाहाल	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात
१३	श्री तेजुलाल चौधरी	युवा तथा खेलकुद
१४	श्री प्रदीप पौडेल	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या
१५	श्री अजयकुमार चौरसिया	कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला
१६	श्री बद्रीप्रसाद पाण्डे	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन
१७	श्री रामनाथ अधिकारी	कृषि तथा पशुपन्छी विकास
१८	श्री विद्या भट्टराई	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि
१९	श्री मानवीर राई	रक्षा
२०	श्री दिपक खड्का	ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ
२१	श्री राजकुमार गुप्ता	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन
२२	श्री ऐनबहादुर शाही ठकुरी	वन तथा वातावरण

- गठन मितिः २०८१/०३/३१

केपी शर्मा ओली नेपालको प्रधामन्त्री नियुक्त

केपी शर्मा ओली नेपालको प्रधामन्त्री नियुक्त भएका छन्

- **कहिले ?:** **२०८१ असार ३०**
- **सपथ र पदभार : २०८१ असार ३१**
- एमाले अध्यक्ष समेत रहेका **ओली चौथोपटक** प्रधामन्त्री नियुक्त भएका हुन्
- पुष्पकमल दाहालले संसदमा विश्वासको मत गुमाए पछी राष्ट्रपतिले **संविधानको धारा ७६ (२) बमोजिम** दावी पेश गरेका केपी शर्मा ओलीलाई नेपालको प्रधामन्त्री नियुक्त गरेका हुन्

प्रधानमन्त्रीले गुमाए विश्वासको मत

प्रधानमन्त्री पुष्प कमल दाहालले विश्वासको मत गुमाएका छन्

- **कहिले ?:** **२०८१ असार २८**
- **पक्षमा प्राप्त मत :** **६३**
- **विपक्षमा प्राप्त मत :** **१९४**
- **तटस्थ :** **१**

Aayog Tayari

- नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले राजनीतिक सहकार्य गरे संगै एमालेले समर्थन फिर्ता लिएको कारण प्रधामन्त्रीले नेपालको **संविधानको धारा १०० बमोजिम** संसद समक्ष विश्वासको मत मागेका थिए
- विश्वास मत गुमाए संगै प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल पदमुक्त भएका छन्

चितवनको सिमलतालमा पहिरो : यात्रु सहित दुई बस त्रिशुलीमा बेपत्ता

चितवनको सिमलतालमा पहिरो : यात्रु सहित दुई बस त्रिशुलीमा बेपत्ता भएका छन्

- **कहिले ? : २०८१ असार २८**
- काठमाडौंदेखि गौर जाँदै गरेको गणपति डिलक्स र वीरगन्जबाट काठमाडौं जाँदै गरेको एन्जल बस चितवनको सिमलतालमा पहिरोमा परेका छन्
- दुवै बससँगै ६१ जना बेपत्ता भएकोमा केहि यात्रुको नेपाल र भारतका विभिन्न स्थानमा शव भेटिएको छ

राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई चरणबद्ध रुपमा अनिवार्य गर्ने सरकारको निर्णय

सरकारले राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई चरणबद्ध रुपमा अनिवार्य गर्ने सरकारको निर्णय गरेको छ

- **निर्णय मिति : २०८१ जेठ २४**
- **पहिलो चरण : २०८१ श्रावण १ (१८ जिल्लामा :** झापा, मोरङ, सुनसरी, उदयपुर, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, बारा, पर्सा, रौटहट, सर्लाही, काठमाडौं, भक्तपुर, ललितपुर, सिन्धुली, मकवानपुर, चितवन, कास्की, तनहुँ, रुपन्देही, कपिलवस्तु, दाङ, बाँके, बर्दिया, सुर्खेत, कैलली र कञ्चनपुर)
- **दोस्रो चरण : २०८१ माघ १ (३८ जिल्ला)**
- **तेस्रो चरण : २०८२ श्रावण १ (११ जिल्ला)**
- सरकारले सामाजिक सुरक्षा, पेन्सन, बिमा, राहदानी लगायतका सेवा लिनको लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र अनिवार्य गरेको हो

'नेपाल आइडल–५' को उपाधि करणलाई

पाँचौं संस्करणको नेपाल आइडलको उपाधि बर्दियाका करण परियारले जितेका छन्

- **कहिले ? : २०८१ असार ८**
- **विजेता : करण परियार, बर्दिया**
- दोस्रो : सलोमी गुरुङ (पोखरा)
- तेस्रो : सचिन विश्वकर्मा (दार्जीलिङ)
- विजेता करणले ट्रफीसहित २५ लाख रुपैयाँ प्राप्त गरेका छन् ।

प्रदेशहरुको बजेट (आ.व. २०८१/८२)

सबै प्रदेशले आगामी आ.व. २०८१/८२ को लागि बजेट सार्वजनिक गरेका छन् !

कहिले ?: २०८१ असार १

कोशी प्रदेशको बजेट :

विनियोजन तर्फ

- बजेटको आकार : ३५ अर्ब २७ करोड ९३ लाख
- चालु खर्च : १४ अर्ब ४७ करोड २३ लाख
- पुँजीगत खर्च : १६ अर्ब २० करोड २० लाख
- वित्तीय व्यवस्थापन : २ करोड
- वित्तीय हस्तान्तरण : ४ अर्ब ५८ करोड ५० लाख

स्रोत व्यवस्थापन तर्फ :

- आन्तरिक राजस्व : ४ अर्ब ९८ करोड
- राजस्व बाँडफाँट : १२ अर्ब ४० करोड ८ लाख
- संघबाट प्राप्त हुने अनुदान : ३१ अर्ब ९२ करोड ३४ लाख
- नगद मौज्दात : ३ अर्ब २५ करोड
- वैदेशिक अनुदान : १० करोड ५९ लाख

मधेश प्रदेशको बजेट :

विनियोजन तर्फ :

- बजेटको आकार : ४३ अर्ब ८९ करोड २१ लाख ७० हजार
- चालु खर्च : १६ अर्ब ७ लाख १ हजार
- पुँजीगत खर्च : २७ अर्ब ८९ करोड १४ लाख ६९ हजार

स्रोत व्यवस्थापन तर्फ :

- आन्तरिक राजस्व : ९ अर्ब ७ करोड ३० लाख
- राजस्व बाँडफाँट : १३ अर्ब ६० करोड
- संघबाट प्राप्त हुने अनुदान : ११ अर्ब ३५ करोड ७० लाख

Aayog Tayari

- नगद मौज्दात :७ अर्ब ८६ करोड २१ लाख ७० हजार
- आन्तरिक ऋण : २ अर्ब

वागमती प्रदेशको बजेट :

विनियोजन तर्फ :

- बजेटको आकार :६४ अर्ब ५४ करोड ४ लाख
- चालु खर्च : २६ अर्ब १० करोड १६ लाख
- पुँजीगत खर्च : ३६ अर्ब ९३ करोड ८७ लाख
- वित्तीय व्यवस्थापन : १ अर्ब ५० करोड

स्रोत व्यवस्थापन तर्फ :

- आन्तरिक राजस्व : ३३ अर्ब ८९ करोड ५७ लाख
- संघबाट प्राप्त हुने अनुदान : १५ अर्ब ५७ करोड ६५ लाख
- सञ्चित कोषको बचत र अन्य प्राप्ति : १४ अर्ब ८६ करोड

गण्डकी प्रदेशको बजेट :

विनियोजन तर्फ

- बजेटको आकार :३२ अर्ब ९७ करोड ८५ लाख ७५ हजार
- चालु खर्च : १३ अर्ब १६ करोड ५ लाख ८२ हजार
- पुँजीगत खर्च :१९ अर्ब ५१ करोड ७९ लाख ९३ हजार
- वित्तीय व्यवस्थापन : ३० करोड

स्रोत व्यवस्थापन तर्फ :

- आन्तरिक राजस्व :५ अर्ब १७ करोड
- राजस्व र रोयल्टी बाँडफाँट : १० अर्ब ९ करोड २२ लाख
- संघबाट प्राप्त हुने अनुदान : ११ अर्ब ४० करोड ७३ लाख
- नगद मौज्दात :२ अर्ब ९४ करोड
- आन्तरिक ऋण :१ अर्ब ७० करोड

लुम्बिनी प्रदेशको बजेट :

विनियोजन तर्फ :

- बजेटको आकार :३८ अर्ब ९७ करोड
- चालु खर्च : ११ अर्ब २४ करोड २७ लाख ८४ हजार
- पुँजीगत खर्च : २४ अर्ब ५८ करोड ५९ लाख
- वित्तीय व्यवस्थापन : ३ अर्ब १४ करोड १३ लाख १६ हजार

स्रोत व्यवस्थापन तर्फ :

- आन्तरिक राजस्व :७ अर्ब ५१ करोड २१ लाख
- राजस्व र रोयल्टी बाँडफाँट : १५ अर्ब ४३ करोड ८६ लाख
- संघबाट प्राप्त हुने अनुदान : १४ अर्ब १ करोड ९३ लाख
- नगद मौज्दात : २ अर्ब

कर्णाली प्रदेशको बजेट :

विनियोजन तर्फ :

- बजेटको आकार : ३१ अर्ब ४१ करोड ४१ हजार
- चालु खर्च :७ अर्ब ५७ करोड ५५ लाख २ हजार
- पुँजीगत खर्च : १८ अर्ब ७५ करोड ८ लाख ६८ हजार
- वित्तीय व्यवस्थापन : २५ करोड
- वित्तीय हस्तान्तरण : ४ अर्ब ८३ करोड ३५ लाख ८१ हजार

स्रोत व्यवस्थापन तर्फ :

- आन्तरिक राजस्व : ८३ करोड ४४ लाख ६५ हजार
- राजस्व बाँडफाँट : ९ अर्ब ३८ करोड ५३ लाख
- संघबाट प्राप्त हुने अनुदान : १४ अर्ब ८ करोड १३ लाख
- नगद मौज्दात : ५ अर्ब १३ करोड ८१ लाख २६ हजार
- वैदेशिक अनुदान : १ करोड ३३ लाख ५० हजार

सुदूरपश्चिम प्रदेशको बजेट :

विनियोजन तर्फ :

- बजेटको आकार : ३१ अर्ब ६२ करोड ९८ लाख ५८ हजार

Aayog Tayari

- चालु खर्च : ११ अर्ब ७ करोड १९ लाख ६३ हजार
- पुँजीगत खर्च :१७ अर्ब ५३ करोड ८ लाख ५५ हजार
- वित्तीय व्यवस्थापन : १० करोड
- वित्तीय हस्तान्तरण : २ अर्ब ९२ करोड १७ लाख १० हजार

स्रोत व्यवस्थापन तर्फ :

- आन्तरिक राजस्व : रु. १ अर्ब ६० करोड
- राजस्व र रोयल्टी बाँडफाँट : १० अर्ब ३ करोड ५९ लाख ५५ हजार
- संघबाट प्राप्त हुने अनुदान : १३ अर्ब ८२ करोड ९४ लाख
- नगद मौज्दात : ६ अर्ब १५ करोड ८३ लाख

Aayog Tayari

अन्तराष्ट्रिय समसामयिक

दोस्रो बिमस्टेक विदेश मन्त्रीहरूको रिट्रीट सम्पन्न

दोस्रो बिमस्टेक विदेश मन्त्रीहरूको रिट्रीट सम्पन्न भएको छ

- कहिले ? : २०२४ जुलाई ११
- कहाँ ? : नयाँ दिल्ली, भारत
- नेपालबाट प्रतिनिधित्व : परराष्ट्र सचिव सेवा लम्साल
- बिमिस्टेकको स्थापना : ६ जुन १९९७
- सदस्य संख्या : ७ (नेपाल,भारत, भुटान, बंगलादेश, म्यानमार, श्रीलंका र थाइल्याण्ड)
- नेपालको सदस्यता : २००४ फेब्रुअरी
- पछिल्लो सम्मेलन : ५ औं, २०२२ मार्च ३० (कोलम्बो श्रीलंका)

नेटो सम्मेलन २०२४ सम्पन्न

नेटोको ३३ औं सम्मेलन सम्पन्न भएको छ :

- कहिले ? : २०२४ जुलाई ९-११
- आयोजना स्थल : वासिंगटन डी.सी., अमेरिका
- नेटो सदस्य संख्या : ३२
- नेटोको स्थापना : ४ अप्रिल १९४९
- नेटोको पछिल्लो सदस्य : स्विडेन(७ मार्च २०२४)
- यो सम्मेलन नेटो स्थापनाको ७५ औं बर्ष पुगेको उपलक्षमा आयोजना गरिएको थियो
- २०२४ सम्मेलनको उपलब्धि : सैन्य गठबन्धन र रूसको आक्रमणको बीचमा युक्रेनलाई दीर्घकालीन समर्थनको लागि प्रतिबद्धता जनाएका

बंगलादेश बन्यो कोलम्बो सुरक्षा सम्मेलनको सदस्य

बंगलादेश बन्यो कोलम्बो सुरक्षा सम्मेलनको सदस्य

- कहिले ? : २०२४ जुन १०
- Colombo Security Conclave (CSC) को स्थापना सन् २०११ मा भएको थियो
- सदस्यहरु : भारत, श्रीलंका, माल्दिभ्स, मौरिसस र बंगलादेश

उद्देश्य : CSC अन्तर्गत सहयोग पाँच स्तम्भहरूमा केन्द्रित छ।

- समुद्री सुरक्षा र सुरक्षा।
- आतंकवाद र कट्टरपन्थी को प्रतिरोध।
- बेचबिखन र अन्तर्राष्ट्रिय संगठित अपराध विरुद्ध लड्न।
- साइबर सुरक्षा र महत्वपूर्ण पूर्वाधार र प्रविधिको संरक्षण।
- मानवीय सहायता र प्रकोप राहत।

नरेन्द्र मोदी तेस्रो कार्यकालका लागि भारतको प्रधानमन्त्री नियुक्त

नरेन्द्र मोदी तेस्रो कार्यकालका लागि भारतको प्रधानमन्त्री नियुक्त

- **कहिले ? :** **२०२४ जुन ७**
- राष्ट्रपति **द्रौपदी मुर्मु**ले उनलाई प्रधानमन्त्री नियुक्त गरेकी हुन्
- **सपथ ग्रहण : २०२४ जुन ९**
- लोकसभा निर्वाचनमा भाजपाले एकल बहुमत नल्याएपछि मोदी **नेसनल डेमोक्रेटिक अलायन्स**को तर्फबाट प्रधानमन्त्री बनेका हुन् ।
- नेशनल डेमोत्र्याटिक एलायन्स (एनडीए) ले २ सय ९३ सिटसहित बहुमत ल्याएको छ भने **भारतीय जनता पार्टीले २४० जित जितेको छ** ।
- ५ सय ४३ सिट रहेको भारतको लोकसभामा २ सय ७२ सिट प्राप्त गरेमा सरकार निर्माणको लागि बहुमत पुग्छ ।

Aayog Tayari

दिवस र नाराहरु :

विश्व जनसंख्या दिवस २०२४

विश्व जनसंख्या दिवस २०२४ मनाइएको छ

- कहिले ?: **२०२४ जुलाई ११**
- **सन् १९८९ देखि** हरेक बर्ष जुलाई ११ मा विश्व जनसंख्या दिवस मनाउने गरिन्छ
- सन् २०२४ को नारा : **"Leave no one behind, count everyone"**

अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवस २०२४

१०२ औं अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवस मनाइएको छ

- कहिले ?: २०२४ जुलाई ६
- सन् २०२४ को नारा : **'सहकारीले सबैका लागि समुन्नत भविष्य निर्माण गर्दछ÷** (Cooperatives Build a Better Future for All)
- **सन् १९२३ देखि** प्रत्येक जुलाईको पहिलो शनिवार अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवसका रुपमा मनाउने गरिदैं आएकोमा संयुक्त राष्ट्र संघीय महासभाले समेत आइसीए स्थापनाको १०० वर्ष पुगेको उपलक्ष्यमा सन् १९९५ देखि मनाउने गरी सन् १९९२ मा सोही दिनलाई आइसीए डे घोषणा गरेको थियो ।

संसद् दिवस २०८१

संसद् दिवस २०८१ मनाइएको छ

पहिलो संसद बैठक बसेको सिंहदरबारस्थित ग्यालरी बैठक

- संसद दिवस **हरेक बर्षको असार १६ मा** मनाइन्छ
- पहिलो आमनिर्वाचनबाट गठित संसद्को पहिलो बैठक बसेको दिन **२०१६ असार १६** को सम्झनामा असार १६ गतेलाई संसद् दिवसका रूपमा मनाउन थालिएको हो

ओलम्पिक दिवस २०२४

अन्तराष्ट्रिय ओलम्पिक दिवस २०२४ मनाइएको छ

- **कहिले ?: २०२४ जुन २३**
- हरेक बर्षको जुन २३ मा यो दिवस मनाइन्छ
- **सन् २०२४ को नारा : *'Let's Move and Celebrate'***
- सन् **१८९४ जुन २३ मा ओलम्पिक कमिटिको गठन** भएको दिनको सम्झनामा यो दिवस मनाउने गरिन्छ
- नेपाल सन् १९६४ को १८ औं ओलम्पिक देखि ओलम्पिकमा सहभागी भएको हो
- **नेपालमा सन् २०११ देखि** प्रत्येक वर्ष ओलम्पिक डे मनाइँदै आएको छ ।

राष्ट्रिय धान दिवस २०८१

२१ औं धान दिवस २०८१ मनाइएको छ

- **कहिले ?: २०८१ असार १५**
- **२०८१ को नारा : 'जलवायुमैत्री कृषि, धान उत्पादनमा वृद्धि÷**
- धानको उत्पादन वृद्धि आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने हेतुले **वि. स. २०६१ देखि** प्रत्येक वर्ष आषाढ १५ लाई राष्ट्रिय धान दिवसको रुपमा मनाइदै आइएको छ

विश्व संगीत दिवस २०२४

विश्व संगीत दिवस २०२४ मनाइएको छ

- **कहिले ?: २०२४ जुन २१**
- हरेक बर्षको जुन २१ मा विश्व संगीत दिवस मनाइन्छ
- सन् २०२४ को लागि कुनै नारा तय गरिएको छैन
- पहिलो पटक सन् १९८१ जुन २१ मा फ्रान्समा यो दिवस मनाइएको थियो ।
- त्यसयता हरेक वर्षको जुन २१ तारिखमा एक सयभन्दा धेरै देशमा विश्व सङ्गीत दिवस मनाउन थालिएको हो ।
- नेपालमा भने २०४५ सालदेखि दिवस मनाउन थालिएको हो ।

अन्तराष्ट्रिय योग दिवस २०२४

अन्तराष्ट्रिय योग दिवस २०२४ मनाइएको छ

- **कहिले ?: २०२४ जुन २१**

- हरेक बर्षको जुन २१ मा अन्तराष्ट्रिय योगा दिवस मनाइन्छ
- सन् २०२४ को नारा : "**Yoga for Self and Society**."
- **सन् २०२३ को नारा** : "Yoga for Vasudhaiva Kutumbakam"
- संयुक्त राष्ट्र सङ्घको आह्वानमा सन् २०१५ देखि हरेक वर्षको जुन २१ तारिखमा विश्वभर योग दिवस मनाउन थालिएको हो ।

त्यस्तै राष्ट्रिय योग दिवस,

- **कहिले ? : हरेक बर्षको माघ १**
- **२०८० को नारा : 'गरौं योग, रहौं निरोग÷**
- **२०७९ को नारा : 'स्वस्थ जीवनको चाहना : योग, शिक्षा र साधना**

विश्व शरणार्थी दिवस २०२४

विश्व शरणार्थी दिवस २०२४ मनाइएको छ

- **कहिले ? : २०२४ जुन २०**
- हरेक बर्षको जुन २० मा यो दिवस मनाउने गरिन्छ
- **सन् २०२४ को नारा : "Solidarity with Refugees"**
- सन् २०२३ को नारा : *"hope away from home"*
- शरणार्थी सम्बन्धि घोषणापत्र सन् १९५१ जारी भएको ५० बर्ष पुगेको सन्दर्भमा 4 December 2000 मा बसेको संयुक्त राष्ट्र संघको महासभाले **2001 June 20** देखि विश्व शरणार्थी दिवस मनाउने निर्णय गरेको थियो ,
- संयुक्त राष्ट्र संघका अनुसार **प्रत्येक १ मिनेटमा २० जना व्यक्ति शरणार्थी** हुनु पर्ने बाध्यता रहेको छ ,

चुरे संरक्षण दिवस २०८१

दशौं चुरे संरक्षण दिवस मनाइएको छ

- **कहिले ? : २०८१ असार २**
- राष्ट्रपति चुरे—तराई मधेस संरक्षण विकास समितिलेको स्थापनाको अवसरमा यो दिवस मनाउने गरिन्छ
- समितिको स्थापना **२०७१ साल असार २** गते भएको थियो
- नेपालमा **३७ जिल्लामा** चुरे फैलिएको छ ,
- चुरेले नेपालको क्षेत्रफलको **१२.७८ % भूभाग ओगटेको** छ

Aayog Tayari

खेलकुद समसामयिक :

युरो कप २०२४ : स्पेनले जित्यो उपाधि

युरो कप २०२४ : स्पेनले जित्यो उपाधि

- फाइनल खेल : २०२४ जुलाई १४
- **विजेता :** स्पेन (चौथो पटक)
- **उप-विजेता :** इंग्ल्यान्ड
- फाइनलमा स्पेनले इंग्ल्यान्डलाई २—१ ले हराएर उपाधि जितेको हो
- **उत्कृष्ट खेलाडी :** रोड्रीगो हर्नान्डेज (स्पेन)
- **उत्कृष्ट युवा खेलाडी :** लमिल यमल (स्पेन)

सेमिफाइनल प्रतिस्पर्धा :

- स्पेन र फ्रान्स (स्पेन विजयी)
- इंग्ल्यान्ड र नेदरल्याण्ड (इंग्ल्यान्ड विजयी)

अर्जेन्टिनाले जित्यो २०२४ को कोपा अमेरिका

अर्जेन्टिनाले कोपा अमेरिका २०२४ जितेको छ

- फाइनल खेल : १५ जुलाई २०२४
- विजेता : अर्जेन्टिना
- उपविजेता : कोलम्बिया
- अर्जेन्टिनाले कोपा अमेरिकाको फाइनलमा कोलम्बियालाई १—० ले पराजित गरेको हो

कोपा अमेरिका २०२४ को सेमिफाइनल

- अर्जेन्टिना र क्यानाडा (अर्जेन्टिना विजयी)
- उरुग्वे र कोलम्बिया (कोलम्बिया विजयी)

विम्बल्डन टेनिस २०२४ : अल्कारेज र क्रेचिकोभाले जिते उपाधि

विम्बल्डन टेनिस २०२४ : अल्कारेज र क्रेचिकोभाले उपाधि जितेका छन्

महिला एकल २०२४ :

- फाइनल खेल : २०२४ जुलाई १३

Aayog Tayari

- **विजेता :** **बारबोरा क्रेचिकोभा (चेक गणतन्त्र)**
- **उप विजेता :** **जेस्मिन पाओलोनी (इटाली)**
- क्रेचिकोभाले विम्बल्डनको एकल उपाधि जितेको यो पहिलो पटक हो ।
- यसअघि उनले सन् २०२१ मा फ्रेन्च ओपनको उपाधि चुमेकी थिइन् ।

पुरुष एकल २०२४ :

- फाइनल खेल : २०२४ जुलाई १४
- **विजेता :** **कार्लोस अल्कारज (स्पेन)**
- **उप-विजेता :** **नोभाक जोकोभिच (सर्बिया)**
- अल्कारजले जितेको यो चौथो ग्रान्ड स्लामा हो ।

मुख्यमन्त्री कप राष्ट्रिय महिला भलिबलको उपाधि कोशीलाई

मुख्यमन्त्री कप राष्ट्रिय महिला भलिबलको उपाधि कोशीले जितेको छ

- **फाइनल खेल :** **२०८१ असार २७**
- **विजेता :** **कोशी प्रदेश**
- **उप-विजेता :** **सुदुरपश्मिच प्रदेश**
- कोशीले तेस्रो २५—२३ चौंथो २५—१८ र पाँचौ सेट १५—१३ ले लगातार जित्दै तीन लाख नगद पुरस्कार सहित ट्रफी थापेको हो ।

रोहित शर्मा र विराट कोहलीले लिए ट्वान्टी-२० अन्तर्राष्ट्रियबाट संन्यास

रोहित शर्मा र विराट कोहलीले लिए ट्वान्टी-२० अन्तर्राष्ट्रियबाट संन्यास

- **कहिले ? :** **२०२४ जुन २९**
- भारतलाई विश्वकप उपाधि जिताएसँगै भारतीय कप्तान रोहित शर्मा र विराट कोहलीले ट्वान्टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेटबाट संन्यासको घोषणा गरेका हुन्

पुरुष T:20 विश्वकप क्रिकेट २०२४ को उपाधि भारतलाई

नवौं पुरुष T:20 विश्वकप क्रिकेट २०२४ को उपाधि भारतले जितेको छ

- फाइनल खेल : २९ जुन २०२४
- विजेता : भारत
- उप-विजेता : दक्षिण अफ्रिका
- फाइनल खेलमा भारतले दक्षीण अफ्रिकालाई ७ रनले हराएको हो
- फाइनल खेल भएको रंगशाला : केन्सिङ्टन ओभल (बार्बाडोस, वेस्टइन्डिज)

प्रतियोगिताबारे थप जानकारी :

- उत्कृष्ट खेलाडी : जसप्रित बुमराह (भारत)
- सर्वाधिक रन : रहमानउल्लाह गुरबाज, २८१ रन (अफगानिस्तान)
- सर्वाधिक विकेट : फजलहक फारुकी (१७, अफगानिस्तान) अर्शदीप सिंह (१७, भारत)
- सेमिफाइनल : दक्षिण अफ्रिका र अफगानिस्तान (दक्षिण अफ्रिका विजयी) भारत र इंग्ल्याण्ड (भारत विजयी)
- पुरुष टी–२० विश्वकप क्रिकेट २०२४ प्रतियोगिता मिति : २०२४ जुन १ - २०२४ जुन २९
- सहभागी देश : २०
- जम्मा खेल संख्या : ५५
- आयोजक : अमेरिका र वेस्ट इन्डिज
- यो प्रतियोगिता : नवौं
- आठौ प्रतियोगिताको विजेता : इंग्ल्याण्ड (पाकिस्तान उपविजेता)
- खेल खेलाइने रंगशाला : १० (अमेरिका ३, वेस्ट इन्डिज ७)
- उद्घाटन खेल : अमेरिका र क्यानाडा (ग्राण्ड प्रेरी स्टेडियम, टेक्सास अमेरिका)
- आधिकारिक गान (Anthem) : Out of the world

समूह विभाजन :

- समूह ’एः : भारत, पाकिस्तान,आयरल्यान्ड, क्यानडा र अमेरिका
- समूह ’बीः : इङ्ल्यान्ड, अस्ट्रेलिया, नामिबिया, स्कटल्यान्ड र ओमान
- समूह ’सीः : न्यूजिल्यान्ड, वेष्ट इण्डिज, अफगानिस्तान, युगान्डा र पपुवा न्युगिनी
- समूह 'डी' : नेपाल, दक्षिण अफ्रिका, बङ्गलादेश, श्रीलङ्का र नेदरल्यान्ड्स
- नेपालको समुह चरणबाटै बाहिरिएको

नेपालका खेलहरु :

Aayog Tayari

- नेपाल र नेदरल्याण्ड (नेपाल ६ विकेटले पराजित)
- नेपाल र श्रीलंका (बर्षाका कारण खेल रद्ध)
- नेपाल र दक्षिण अफ्रिका (नेपाल १ रनले पराजित)
- नेपाल र बंगलादेश (नेपाल २१ रन ले पराजित)
- नेपाल १ अंक सहित अंक तालिकाको पुछारमा रहेको
- नेपालका सन्दिप लामिछानेले ५४ खेलमा 100 विकेट लिदै सर्वाधिक कम खेलमा 100 विकेट लिने नेपालको पहिलो र विश्वको दोस्रो खेलाडी बनेका

हालसम्मका संस्करण, आयोजक र विजेताको सूची

संस्करण	साल	आयोजक	विजेता	उपविजेता
पहिलो	२००७	दक्षिण अफ्रिका	भारत	पाकिस्तान
दोस्रो	२००९	इंग्ल्यान्ड	पाकिस्तान	श्रीलंका
तेस्रो	२०१०	वेस्ट इन्डिज	इंग्ल्यान्ड	अष्ट्रेलिया
चौथो	२०१२	श्रीलंका	वेस्ट इन्डिज	श्रीलंका
पाँचौं	२०१४	बंगलादेश	श्रीलंका	भारत
छैठौ	२०१६	भारत	वेस्ट इन्डिज	इंग्ल्याण्ड
सातौँ	२०२१	युएई र ओमान	अष्ट्रेलिया	न्युजिल्याण्ड
आठौँ	२०२२	अष्ट्रेलिया	इंग्ल्यान्ड	पाकिस्तान
नवौं	२०२४	अमेरिका र वेस्ट इन्डिज	भारत	दक्षिण अफ्रिका